

Opstellen van veiligheidsinformatiebladen

Dit document heeft tot doel om in eenvoudige bewoordingen de hoofdbeginselen en verplichtingen toe te lichten voor het opstellen en verstrekken van veiligheidsinformatiebladen volgens de REACH-verordening

Versie 2.0
December 2015

JURIDISCHE MEDEDELING

Dit document is bedoeld ter ondersteuning van gebruikers bij de naleving van hun verplichtingen onder de REACH-verordening. De tekst van de REACH-verordening is echter de enige authentieke juridische referentie. De informatie in dit document vormt geen juridisch advies. De gebruiker blijft als enige verantwoordelijk voor het gebruik van de informatie. Het Europees Agentschap voor chemische stoffen aanvaardt geen aansprakelijkheid met betrekking tot het mogelijke gebruik van de informatie in dit document.

Referentie: ED-04-15-643-NL-N
ISBN: 978-92-9247-565-9
Publicatiedatum: December 2015
Taal: NL

Het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) biedt een reeks "vereenvoudigde" versies van de REACH-richtsnoeren teneinde de door het Agentschap gepubliceerde REACH-richtsnoeren toegankelijker te maken voor de industrie. Als korte samenvattingen kunnen deze documenten niet alle details bevatten die in de volledige richtsnoeren te vinden zijn. In geval van twijfel wordt aanbevolen de volledige richtsnoeren te raadplegen.

Dit is een werkvertaling van een document dat oorspronkelijk in het Engels werd gepubliceerd. De originele versie is beschikbaar in het Engels op de ECHA-website.

© Europees Agentschap voor chemische stoffen, 2015

Zend eventuele vragen of opmerkingen over dit document via het feedbackformulier (met vermelding van documentreferentie, publicatiedatum, hoofdstuk en/of pagina waarop uw commentaar betrekking heeft). Het feedbackformulier vindt u in de rubriek 'Ondersteuning' van de ECHA-website: comments.echa.europa.eu/comments/cms/FeedbackGuidance.aspx.

Europees Agentschap voor chemische stoffen

Postadres: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finland Bezoekadres: Annankatu 18, Helsinki, Finland

Versie	Wijzigingen	Datum
Versie 1.0	Eerste uitgave.	December 2013
Versie 2.0	<p>Update ingevolge de update van de oorspronkelijke richtsnoeren naar versie 3.0.</p> <p>De update blijft beperkt tot het volgende:</p> <p>(1) Toevoeging in hoofdstuk 1 van de referentie naar Verordening (EU) 2015/830 van de Commissie.</p> <p>(2) Bijwerking in de hoofdstukken 2.1 en 5 van de informatie over de overgangperiode volgens Verordening (EU) 2015/830 van de Commissie.</p> <p>(3) Verwijdering in hoofdstuk 2.3 van de verwijzing naar het overzicht van de door REACH meegebrachte wijzigingen, dat uit de oorspronkelijke richtsnoeren is verwijderd.</p> <p>(4) Verwijdering in hoofdstuk 3.1 van de verwijzing naar de richtlijn gevaarlijke preparaten (Dangerous Preparations Directive) met betrekking tot mengsels.</p> <p>(5) Bijwerking in hoofdstuk 6 van de verwijzing naar andere relevante informatie.</p>	December 2015

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	5
2. ESSENTIËLE INFORMATIE.....	6
2.1 Het veiligheidsinformatieblad (SDS).....	6
2.2 Wie is verplicht om een SDS op te stellen?	6
2.3 SDS'en en REACH.....	7
3. VOOR WELKE PRODUCTEN WORDT EEN SDS VERLANGD?	7
3.1 SDS dat altijd moet worden verstrekt.....	7
3.2 SDS dat op verzoek moet worden verstrekt	7
3.3 Informatie voor het publiek.....	8
3.4 Producten waarvoor geen SDS vereist is.....	8
4. WANNEER EN HOE MOET HET SDS WORDEN VERSTREKT?	8
5. WELKE INFORMATIE MOET EEN SDS BEVATTEN?	9
5.1 Opname van informatie over blootstellingsscenario's.....	9
6. MEER RICHTSNOEREN EN ANDERE RELEVANTE INFORMATIE	10

1. Inleiding

Dit beknopte richtsnoer verschaft een beknopte en eenvoudige introductie tot de verplichtingen met betrekking tot het opstellen en verstrekken van een veiligheidsinformatieblad (*Safety Data Sheet* – SDS) zoals voorzien in artikel 31 en bijlage II van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (de REACH-verordening), in het bijzonder zoals gewijzigd door Verordening (EU) nr. 2015/830 van de Commissie. Daarin worden in het kort de hoofdbeginselen beschreven voor het opstellen van SDS'en en de vereisten die leveranciers van stoffen en mengsels moeten nakomen om aan de verplichting tot verstrekking van een SDS aan hun klanten te voldoen.

Dit beknopte richtsnoer is hoofdzakelijk bedoeld voor managers en besluitvormers van bedrijven die chemische stoffen binnen de Europese Economische Ruimte¹ (EER) leveren, in het bijzonder bedrijven die tot de categorie van het midden- en kleinbedrijf (mkb/kmo's) behoren. Dit richtsnoer zal de lezer helpen inzicht te krijgen in de vereisten voor het opstellen van SDS'en voor stoffen en mengsels en in het belangrijke verband tussen informatie in het SDS en de wettelijke verplichtingen ten aanzien van de bescherming van werknemers. Het is aan de lezer om te beslissen in hoeverre hij het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen* moet lezen. De informatie in dit beknopte richtsnoer volstaat niet voor iemand die een veiligheidsinformatieblad moet opstellen – hem/haar wordt sterk aangeraden het volledige richtsnoer te lezen.

Dit document zal ook nuttig zijn voor ontvangers van een veiligheidsinformatieblad om te begrijpen wat ze mogen verwachten en hoe ze met de ontvangen informatie moeten omgaan.

Bedrijven buiten de EER wier producten naar de EER worden geëxporteerd kunnen dit beknopte richtsnoer gebruiken om een beter begrip te krijgen van de vereisten voor SDS'en en de verplichtingen waaraan hun vertegenwoordigers en klanten in de EER dienen te voldoen.

---

¹ De Europese Economische Ruimte bestaat uit IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en de 28 Lidstaten van de Europese Unie.

2. Essentiële informatie

2.1 Het veiligheidsinformatieblad (SDS)

Veiligheidsinformatiebladen (*Safety Data Sheets – SDS'en*) zijn erkende en effectieve instrumenten voor het verstrekken van toepasselijke veiligheidsinformatie in de toeleveringsketen over stoffen en mengsels die aan specifieke indelingscriteria voldoen. De vereisten voor SDS'en bestonden al voordat de REACH-verordening van kracht werd maar werden door de Verordening verder ontwikkeld.

De oorspronkelijk door REACH geïntroduceerde vereisten zijn aangepast om rekening te kunnen houden met de regels van het mondiaal geharmoniseerde indelings- en etiketteringssysteem voor chemische stoffen (*Global Harmonised System – GHS*)² voor veiligheidsinformatiebladen en uitvoering van de CLP-verordening.³

Het SDS dient uitgebreide informatie te verschaffen over een stof of mengsel die of dat in een professionele of industriële omgeving wordt gebruikt. Het is een bron van informatie over zowel milieu- als gezondheidsgevaaren, alsook over veiligheidsmaatregelen.

De inhoud en indeling van een SDS binnen de EER is vastgelegd in bijlage II van de REACH-verordening. In principe volgt het SDS een indeling in 16 rubrieken die internationaal is overeengekomen en moet het in de officiële taal worden verstrekt van de lidstaat/lidstaten waar de stof of het mengsel op de markt wordt gebracht.

NB: Bijlage II van REACH is gewijzigd en er geldt een speciale overgangsperiode voor de uitvoering van de specifieke vereisten. In het bijzonder kunnen onder bepaalde voorwaarden SDS'en die vóór 1 juni 2015 aan een afnemer zijn verstrekt, blijven worden gebruikt tot 31 mei 2017 zonder deze in overeenstemming te brengen met de versie in de bijlage bij Verordening (EU) 2015/830. Het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen* biedt meer informatie hierover.

2.2 Wie is verplicht om een SDS op te stellen?

Het SDS wordt doorgaans opgesteld door de fabrikant of importeur of enige vertegenwoordiger (of door iemand namens hen), maar de vereisten van REACH voor het verstrekken van SDS'en gelden voor elke stap van de toeleveringsketen. Een leverancier van een stof of mengsel die of dat aan bepaalde voorwaarden beantwoordt, moet daarvoor een SDS verstrekken, ongeacht diens positie in de toeleveringsketen. Wanneer deelnemers in de toeleveringsketen hun eigen SDS'en opstellen, moeten zij altijd de nauwkeurigheid van het van hun leverancier ontvangen SDS controleren en alle relevante informatie gebruiken om daarmee hun eigen SDS samen te stellen.

Elke deelnemer blijft aansprakelijk voor de nauwkeurigheid van de informatie in het door hem verstrekte SDS.

Vergeet niet dat voor het opstellen van een goed SDS grondige kennis op verschillende terreinen nodig is, aangezien het SDS zelf een breed terrein van aspecten bestrijkt aangaande de eigenschappen van de stof of het mengsel, gezondheid en veiligheid op het werk, transportveiligheid en milieubescherming. REACH schrijft voor dat het SDS moet worden samengesteld door een "competent" persoon, maar in de Verordening wordt binnen deze context geen specifieke definitie van "competent" gegeven. De verantwoordelijke persoon zal

² De gereviseerde versie is verkrijgbaar bij: http://www.unece.org/trans/danger/publi/ghs/ghs_welcome_e.html

³ Verordening (EG) nr. 1272/2008.

wellicht inbreng van verschillende interne en externe bronnen moeten verkrijgen en tegelijkertijd voor een consistent SDS moeten zorgen.

2.3 SDS'en en REACH

In de REACH-verordening bleef de traditionele structuur en vorm van de voorafgaande wetgeving grotendeels gehandhaafd. Er werden echter enkele belangrijke veranderingen ingevoerd om de kwaliteit en volledigheid te verbeteren van de informatie die in de toeleveringsketen wordt doorgestuurd.

Een van de belangrijkste nieuwe elementen betreft de verplichting onder REACH om stoffen te registreren, die in een hoeveelheid van meer dan één ton per jaar vervaardigd of geïmporteerd worden. Voor geregistreerde stoffen moet de informatie in het SDS voor de stof overeenkomen met wat daarover in het registratiedossier staat vermeld. Bovendien moeten registranten en downstreamgebruikers, wanneer zij een chemisch veiligheidsrapport (CSR) moeten opstellen en dus een blootstellingsscenario moeten genereren, deze als bijlage bij het SDS voegen.

Downstreamgebruikers moeten bij het opstellen van hun eigen SDS'en relevante informatie uit blootstellingsscenario's, die ze van hun leveranciers hebben ontvangen, in overweging nemen. Leveranciers van mengsels hebben verscheidene mogelijkheden om relevante informatie over een veilig gebruik van het mengsel mee te delen. Deze worden uiteengezet in hoofdstuk 5.1 van dit beknopte richtsnoer en gedetailleerder in het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen*.

3. Voor welke producten wordt een SDS verlangd?

3.1 SDS dat altijd moet worden verstrekt

REACH geeft specifieke criteria voor de gevallen wanneer een SDS voor een stof of mengsel moet worden verstrekt. Er moet een SDS worden verstrekt voor een stof of mengsel die/dat aan de criteria beantwoordt voor indeling als gevaarlijk op basis van de CLP-verordening ((EG) nr. 1272/2008).

Bovendien geldt de verplichting om een SDS te verstrekken ook voor stoffen die volgens bijlage XIII van REACH als persistent, bioaccumulerend en toxisch (PBT) of als zeer persistent en zeer bioaccumulerend (zPzB) worden beschouwd, of die voorkomen op de lijst van stoffen die in aanmerking komen voor mogelijke opname in de autorisatielijst⁴. Deze lijst wordt regelmatig bijgewerkt door toevoeging van nieuwe stoffen.

3.2 SDS dat op verzoek moet worden verstrekt

Geldt de stof of het mengsel volgens de criteria niet als gevaarlijk⁵, dan is de leverancier niet verplicht daarvoor een SDS te verstrekken. Bevat het mengsel desondanks toch ingedeelde stoffen, stoffen die PBT of zPzB zijn of een stof die is opgenomen in bovengenoemde lijst van stoffen die in aanmerking komen voor verplichte autorisatie, en wel boven een bepaalde drempel zoals gespecificeerd in de REACH-verordening, of bevat het stoffen waarvoor grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling in de Europese Unie gelden⁶, dan heeft de

⁴ Raadpleeg voor meer informatie over de lijst van stoffen die in aanmerking komen en het autorisatieproces de specifieke ECHA-webpagina echa.europa.eu/web/guest/regulations/reach/authorisation/the-candidate-list.

⁵ Vanaf 1 juni 2015 heeft dit ook voor mengsels betrekking op indeling als gevaarlijk volgens de CLP-verordening.

⁶ Een relevante bron van informatie is de webpagina over grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling (*occupational exposure limits – OEL's*) op de OSHA-website die beschikbaar is op osha.europa.eu/nl/topics/ds/exposure_limits.

klant het recht een SDS aan te vragen en is de leverancier verplicht er een te verstrekken.

Alleen een downstreamgebruiker (industriële of professionele gebruiker)⁷ of een distributeur⁸ heeft het recht een SDS aan te vragen voor een mengsel dat aan bovengenoemde criteria voldoet.

3.3 Informatie voor het publiek

Worden gevaarlijke stoffen of gevaarlijke mengsels ook aan de particuliere consument aangeboden of verkocht, dan hoeft er geen SDS te worden verstrekt. Om zich op deze vrijstelling te kunnen verlaten moet de leverancier echter *voldoende informatie verstrekken om gebruikers in staat te stellen alle noodzakelijke maatregelen voor de bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het milieu te nemen*. Door REACH wordt niet gespecificeerd hoe die veiligheidsinformatie verstrekt zou moeten worden, dus is het aan de leverancier om daarvoor de meest geschikte kanalen te kiezen naar gelang de situatie en de afnemer (bijv. door middel van etiketten of productbijsluiters).

3.4 Producten waarvoor geen SDS vereist is

Voor sommige mengsels voorziet REACH in een algemene vrijstelling van de noodzaak om informatie te verstrekken – gedekt door titel IV “Informatie in de toeleveringsketen” – met inbegrip van het verstrekken van SDS'en. De mengsels die van een dergelijke vrijstelling profiteren zijn mengsels in afgewerkte staat, die zijn bedoeld voor de eindgebruiker en die tot specifieke categorieën behoren waarop andere wetgeving van toepassing is en waarbij overlapping met REACH-vereisten dient te worden vermeden (bijv. medische producten, cosmetische producten, alsook voedingsmiddelen en diervoeders).

Sommige stoffen vallen niet binnen het bereik van de REACH-verordening (radioactieve stoffen, stoffen onder douanetoezicht, niet-geïsoleerde tussenproducten, producten tijdens transport per spoor, over de weg, via binnenwateren, over zee of via de lucht, etc.), waarvoor de SDS-verplichtingen ook niet van toepassing zijn.

4. Wanneer en hoe moet het SDS worden verstrekt?

Het SDS dient kosteloos uiterlijk bij de eerste levering van de stof of het mengsel te worden verstrekt. Dit kan op papier of elektronisch worden gedaan. In alle gevallen rust op de leverancier de verplichting om het SDS ook daadwerkelijk aan de afnemer te leveren. Dit betekent bijvoorbeeld dat het niet voldoende is om het alleen maar via een webpagina beschikbaar te stellen.

Het is niet nodig om bij volgende leveringen kopieën van een SDS naar dezelfde afnemer te sturen, tenzij het SDS herzien is. Een SDS moet echter zonder uitstel worden bijgewerkt zodra nieuwe informatie beschikbaar is. De REACH-verordening specificeert welke nieuwe informatie de verplichting tot een update in gang zet: informatie die van invloed is op risicobeperkende maatregelen, informatie over gevaren, wanneer autorisatie is verleend of geweigerd of een beperking is opgelegd. Updates om overige redenen kunnen te allen tijde door de leverancier vrijwillig worden doorgevoerd. De update moet ook worden verstrekt aan alle eerdere afnemers aan wie de stof of het mengsel de voorafgaande 12 maanden is geleverd.

⁷ Gedefinieerd volgens REACH (Artikel 3, lid 13).

⁸ Gedefinieerd volgens REACH (Artikel 3, lid 14).

5. Welke informatie moet een SDS bevatten?

Bijlage II van REACH specificeert de 16 rubrieken en subrubrieken die de structuur van het SDS moeten vormen, alsook de inhoud van elk ervan.

Er is een overgangperiode vastgesteld om een vlotte informatieovergang op basis van de CLP-verordening mogelijk te maken. Specifieke bepalingen hebben bijvoorbeeld betrekking op informatie over indeling en etikettering en de identificatie van de bestanddelen van stoffen of componenten van een mengsel die op het SDS moeten worden vermeld.

Vanaf 1 juni 2015 mag in het SDS (evenals op etiketten) voor zowel stoffen als mengsels alleen indelingsinformatie volgens CLP worden verstrekt. Er gelden overgangsbepalingen voor SDS'en (en voor etikettering) voor stoffen en mengsels die al vóór 1 juni 2015 op de markt waren. De informatie in het SDS moet echter altijd overeenkomen met die op het etiket.

Het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen* verschaft meer informatie over de werkwijze tijdens deze overgangperiode.

Wanneer bij het opstellen van het SDS geen specifieke gegevens worden gebruikt of wanneer er geen gegevens beschikbaar zijn, moet dit duidelijk in de desbetreffende rubriek of subrubriek worden vermeld, aangezien het SDS geen blanco subrubrieken mag bevatten. Er moet altijd een geldige reden voor het ontbreken van informatie zijn. Omdat het SDS gebruikers in staat moet stellen de nodige maatregelen op het gebied van bescherming van de gezondheid, veiligheid op de werkplek en bescherming van het milieu te nemen, kan er geen aanspraak worden gemaakt op vertrouwelijkheid van informatie die in een SDS moet verschijnen en die bedoeld is voor uitwisseling van informatie binnen de toeleveringsketen.

5.1 Opname van informatie over blootstellingsscenario's

Een van de belangrijkste begrippen die door REACH zijn geïntroduceerd en die van invloed zijn op SDS'en is dat van het blootstellingsscenario. Iedere partij die een CSR met blootstellingsscenario's moet opstellen, is verplicht het/de relevante blootstellingsscenario('s) bij het SDS te voegen. Een blootstellingsscenario beschrijft hoe een stof veilig kan worden vervaardigd en gebruikt (d.w.z. hoe voor bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu kan worden gezorgd) en dient betrekking te hebben op de toepassingen die in het SDS zelf worden geïdentificeerd. In de praktijk omvatten blootstellingsscenario's meer dan alleen de informatie die in de basistekst van het SDS staat. Het blootstellingsscenario en het SDS moeten dus samen worden bekeken en met elkaar overeenstemmen. Het is uitermate belangrijk dat de leverancier de informatie op dusdanige wijze presenteert dat deze gemakkelijk te begrijpen is voor de volgende downstreamgebruiker, die de relevante maatregelen verder downstream moet kunnen identificeren, toepassen en aanbevelen.

Downstreamgebruikers en overige partijen die een SDS voor een stof of mengsel moeten verstrekken, maar geen CSR hoeven op te stellen, moeten relevante informatie over veilig gebruik uit de blootstellingsscenario's die ze van hun leveranciers hebben ontvangen, in hun SDS(en) op nemen. Ze kunnen de relevante blootstellingsscenario's bij het SDS voegen, of deze in de tekst van het SDS integreren (in de rubrieken 1 t/m 16 van het SDS) of informatie over een veilig gebruik van het mengsel, afkomstig uit de blootstellingsscenario's van de afzonderlijke bestanddelen, bijsluiten. Per geval moet worden gekozen voor de meest geschikte optie. Men dient in overweging te nemen dat niet alle mogelijke opties in alle gevallen even geschikt zijn. De specifieke ontvangers moeten alleen die informatie ontvangen die voor hen van belang is. Meer details hierover staan in hoofdstuk 2.23 en Bijlage 2 van het volledige richtsnoer en ook in het *Richtsnoer voor downstreamgebruikers* van ECHA.

In tegenstelling tot het SDS is de indeling van het blootstellingsscenario niet wettelijk

vastgelegd. Een goed hulpmiddel voor het genereren van een geschikte indeling is de tool voor chemische veiligheidsbeoordeling en -rapportage, Chesar⁹, die kant-en-klare blootstellingsscenario's als bijlagen voor het SDS genereert.

6. Meer richtsnoeren en andere relevante informatie

Dit beknopte richtsnoer biedt u een samenvatting en een korte uitleg van de hoofdbeginselen voor het samenstellen van veiligheidsinformatiebladen overeenkomstig artikel 31 en bijlage II van de REACH-verordening. Moet u echter zelf veiligheidsinformatiebladen opstellen, dan raden wij u ten eerste aan het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen* te raadplegen om aan de communicatie-eisen te voldoen:

echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-reach.

Het volledige *Richtsnoer voor het opstellen van veiligheidsinformatiebladen* verschaft meer gedetailleerde informatie over de inhoud van elke rubriek van het SDS en over speciale gevallen en geeft ook enkele voorbeelden van ingevulde subrubrieken. Meer inzicht en relevante informatie is te vinden in:

- de ECHA-eGuide over veiligheidsinformatiebladen:
<http://view.pagetiger.com/ECHAeGuide1-1/Issue1>
- de ECHA-database van geregistreerde stoffen: echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals/registered-substances;
- de ECHA-inventaris van indelingen en etiketteringen:
echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals/cl-inventory-database;
- het ECHA-*Richtsnoer voor downstreamgebruikers*:
echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-reach.

---

⁹ Ga naar chesar.echa.europa.eu.

EUROPEES AGENTSCHAP VOOR CHEMISCHE STOFFEN
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINKI, FINLAND
ECHA.EUROPA.EU